

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

Creative Leadership of School Administrators under Suphanburi Primary
Educational Service Area Office 3

เบญจวรรณ กาฬภักดี

Benjawan Karapakdee

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: Laeben778@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 1,133 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู จำนวน 291 คนกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ:ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study creative leadership of school administrators under suphanburi primary educational service area office 3; and (2) to compare creative leadership of school administrators under suphanburi primary educational service area office 3, classified by educational level, and work experience

The research methodology was a survey research. The population consisted of 1,133 teachers of schools under suphanburi primary educational service area office 3. The sample consisted of teachers in schools under suphanburi primary educational service area office 3, totally 291 people, determined by Krejcie and Morgan's table, and obtained by stratified random sampling method. The instrument used for data collection was a five-rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and hypothesis testing using independent t-test and One-Way Analysis of Variance

The research findings were found that: (1) creative leadership of school administrators under suphanburi primary educational service area office 3 was at high level in overall and each aspect; and (2) teachers with different levels of education and work experience had similar opinions on creative leadership of school administrators under suphanburi primary educational service area office 3 in overall and each aspect had no different opinions

Keywords: Creative Leadership, Suphanburi Primary Educational Service Area office 3

บทนำ

ในบริบทของกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทวีความรุนแรงในศตวรรษที่ 21 ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างประสบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี การพัฒนาอย่างก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลให้ข้อมูลข่าวสารถูกส่งผ่านอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มขึ้นของการแข่งขันในทุกกระดับ และส่งเสริมให้ประเทศต่าง ๆ หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ ผ่านกระบวนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) ประเทศไทยในฐานะประเทศกำลังพัฒนาจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยพัฒนา เพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ที่ต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง (เฉลิมชัย หาญกล้า, 2559) ซึ่งการจัด

การศึกษาจึงกลายเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และพัฒนาประเทศไปสู่ความยั่งยืนในอนาคตด้วยเหตุนี้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยจึงต้องเริ่มต้นที่สถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา (จันทราณี สงวนนาม, 2553) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่ดีจะสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ ตลอดจนขับเคลื่อนองค์กรให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550) โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับลักษณะของสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะมีลักษณะของการเป็นผู้ใฝ่รู้ มีทัศนคติเชิงบวก มีความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถสร้างแรงบันดาลใจแก่บุคลากรในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรองทิพย์ นาควิเชตร, 2552) นอกจากนี้ งานวิจัยของจุฬารัตน์ นิตินาถกุล (2546) ยังพบว่า ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับสูง และสามารถทำนายความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ถึงร้อยละ 65.30 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งและทันสมัยย่อมมีแนวโน้มที่จะพัฒนาองค์กรให้เป็นสถานศึกษาที่มีความสามารถในการแข่งขันในระดับสูง

ทำนองเดียวกันการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสูงสุดของประเทศ โดยมีบทบาทในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ในยุคที่สังคมโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากปัจจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการศึกษาจึงไม่เพียงแต่ต้องให้ความรู้พื้นฐานเท่านั้น หากแต่ยังต้องมุ่งพัฒนาทักษะแห่งอนาคต (Future Skills) ความคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้วางแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยส่งเสริมให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการตามหลักการกระจายอำนาจ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายใต้กรอบการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเสมอภาคทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ตลอดจนตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่าสถานศึกษาหลายแห่งยังประสบปัญหาด้านการบริหารงาน ทั้งในด้านการประสานงาน การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม รวมถึงการขาดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เพียงพอ ทำให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปอย่างจำกัด (สยมพร สมิตินันท์, 2545) อีกทั้งยังขาดระบบการประเมินที่สะท้อนให้เห็นถึงระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารจากมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถานศึกษาอย่างแท้จริง ขณะเดียวกัน จากการสำรวจเชิงประจักษ์ยังพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหลายแห่งยังขาดคุณลักษณะของ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในบางด้าน เช่น การมองการณ์ไกล การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม หรือการริเริ่มนวัตกรรมภายในองค์กร (จุฬารัตน์ นิติการณีสกุล, 2546) ซึ่งอาจส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยรวม และทำให้ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของครูและนักเรียนได้อย่างเต็มที่อย่างไรก็ตามในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวนี้ “ผู้บริหารสถานศึกษา” ถือเป็นบุคลากรหลักที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ทิศทาง และพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ โดยเฉพาะในยุคที่การศึกษาเผชิญกับความไม่แน่นอนและการแข่งขันสูงในทุกระดับ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่ทันสมัยและมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่นและสร้างสรรค์ หนึ่งในรูปแบบของภาวะผู้นำที่ได้รับความสนใจมากขึ้นในปัจจุบันคือ “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” (Creative Leadership) ซึ่งมุ่งเน้นการคิดนอกกรอบ การริเริ่มนวัตกรรม การเสริมพลังให้บุคลากร และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงและการเรียนรู้ร่วมกัน (กรองทิพย์ นาควิเชตร, 2552) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นกลไกสำคัญที่ผู้บริหารสามารถใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาครูและบุคลากร ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคมอย่างแท้จริง

ดังนั้น เพื่อตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาการศึกษาตามนโยบายของชาติ การยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน และจากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้วางแผนการพัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารให้เหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,133 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 291 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามสัดส่วนโดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของสุภาพ ฤทธิ บำรุง (2556) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ตัวแปร คือ การมีวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การมีความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม มาเป็นกรอบแนวคิดในงานวิจัยนี้

3. ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตัวแปรในการศึกษา ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์ทำงาน

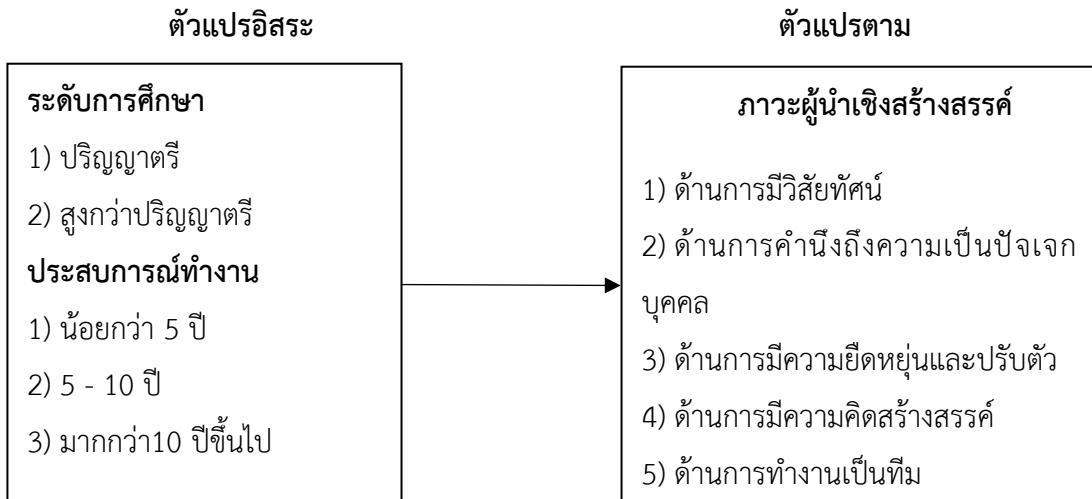
- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5 - 10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์
- 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
- 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว
- 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์
- 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของสุภาพ ฤทธิ บำรุง (2556) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ตัวแปร คือ การมีวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การมีความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม จากนั้นนำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังแสดงในภาพ ประกอบการวิจัยต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อคำถามดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แล้วนำผลการศึกษามาจัดทำร่างเครื่องมือในการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

2. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหาตลอดจนภาษาที่ใช้ในข้อคำถามจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำแล้วไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (ค่า IOC) ซึ่งการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญจะลงความเห็นและให้ คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

และหลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเรียบร้อยแล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item Objectives Congruence: IOC) โดยกำหนดให้แบบสอบถามของการวิจัยฉบับนี้ทุกข้อต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจึงถือว่าแบบสอบถามมี ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัยได้

6. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' alpha coefficient)

7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังนี้

สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1) ความถี่ (Frequency)
- 2) ร้อยละ (Percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อ คำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ IOC (Index of Item Objective Congruence)

2) วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

1) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's multiple comparison method)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1.ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลรองลงมาด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ด้านการทำงานเป็นทีม

2.ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีคุณสมบัติและทักษะในการบริหารจัดการสถานศึกษาในลักษณะที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การที่ภาพรวมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสามารถบูรณาการการคิดเชิงสร้างสรรค์เข้ากับการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม และสามารถใช้ทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาและวางแผนพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีความใส่ใจและตระหนักถึงความแตกต่างของบุคลากรในเรื่องของศักยภาพ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการเฉพาะตัว การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนบุคลากรให้ทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยการจัดสรร

บทบาทและหน้าที่อย่างเหมาะสม การฟังความคิดเห็น และการให้คำปรึกษาเชิงสร้างสรรค์ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ช่วยเพิ่มความพึงพอใจในการทำงานและความมุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษา ทั้งยังส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิด การเรียนรู้ร่วมกัน และการพัฒนาทักษะของบุคลากรในระยะยาว ซึ่งมีส่วนช่วยสร้างความแข็งแกร่งและความยั่งยืนขององค์กร ด้านต่อมาที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการมองภาพรวมของสถานศึกษาในระยะยาวและมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาการศึกษา การมีวิสัยทัศน์ทำให้ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางและวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การมีวิสัยทัศน์ยังช่วยสร้างแรงบันดาลใจและความเชื่อมั่นให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา เพราะเมื่อบุคลากรเข้าใจเป้าหมายร่วมและเห็นความสำคัญของภารกิจที่ตนเองมีส่วนร่วม พวกเขาจะมีความกระตือรือร้นในการทำงานและเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ทั้งยังช่วยให้ผู้บริหารสามารถสังเกตและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การสื่อสารวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนและต่อเนื่องยังเสริมสร้างความมั่นใจและความร่วมมือระหว่างบุคลากรทุกระดับ ทำให้เกิดความสอดคล้องและความเชื่อมโยงในการดำเนินงานตามเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืนด้านความยืดหยุ่นและปรับตัวอยู่ในระดับสูง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานหรือการจัดการเรียนการสอนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการเป็นปัจจัยสำคัญในการรับมือกับความไม่แน่นอนและปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน เช่น การปรับรูปแบบการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในทีม หรือการปรับกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการปรับตัวและยืดหยุ่นในการบริหารงานส่งผลให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมั่นคง ทั้งยังส่งผลให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่ยืดหยุ่นและสร้างสรรค์ สนับสนุนให้บุคลากรกล้าแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และสามารถนำเสนอแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนขององค์กร

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของผู้บริหารในการคิดนอกกรอบและสร้างแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาหลักสูตร การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย หรือการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาช่วยเสริมกระบวนการเรียนการสอน การมีความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ด้านการทำงานเป็นทีมพบว่าผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน แต่ยังสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้ร่วมกัน และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ผู้บริหารที่สามารถสร้างและสนับสนุนการทำงานเป็นทีมจะช่วยให้บุคลากรเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและมีความผูกพันกับสถานศึกษาอย่างสูง อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างทักษะ

การสื่อสาร การแก้ไขปัญหา และความคิดเชิงวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างทีม ส่งผลให้ทีมสามารถตอบสนองต่อความท้าทายและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งด้านต่าง ๆ เพราะผู้บริหารมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการบริหารสถานศึกษา ทำให้สามารถผสมผสานทักษะต่าง ๆ ทั้งการคิดเชิงสร้างสรรค์ การมีวิสัยทัศน์ ความยืดหยุ่น การคำนึงถึงบุคลากรเป็นรายบุคคล และการทำงานเป็นทีมเข้าด้วยกันอย่างลงตัว นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมีความสามารถในการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับสูงนอกจากนี้ การที่ผู้บริหารสามารถคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลควบคู่ไปกับการมีวิสัยทัศน์และความยืดหยุ่น ทำให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของนโยบายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม การบริหารที่คำนึงถึงบุคลากรในลักษณะนี้ยังช่วยสร้างความพึงพอใจในการทำงาน เพิ่มความมุ่งมั่น และเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในการพัฒนาตนเองและร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา อย่างไรก็ตามผลการวิจัยดังกล่าวยังได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยที่มีนักการศึกษาไว้ก่อนหน้านี้หลายท่านดังนี้ เต็นชัย บำรุงศรี (2566) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สุพาพิมพ์ ช่วยสฤติย์ (2566) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตประเวศกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ณิชฎกิตต์ บุญเก่ง (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประยงค์ แก่นลา (2566) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวถือเป็นข้อค้นพบที่น่าสนใจและมีนัยสำคัญต่อการบริหารการศึกษาและการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเป็นคุณลักษณะที่สะท้อนออกมาอย่างเป็นรูปธรรมและส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการทำงานและการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยไม่ขึ้นกับระดับการศึกษาหรือประสบการณ์การทำงานของครู กล่าวคือ ไม่ว่าจะจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หรือมีประสบการณ์สอน

มากหรือน้อย ต่างก็รับรู้และมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในทิศทางที่คล้ายคลึงกันทั้งนี้ เป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเป็นพฤติกรรมและการแสดงออกที่เห็นได้ชัดเจนและเกิดผลกระทบต่อบุคลากรในสถานศึกษาในระดับที่ทั่วถึง ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มักจะแสดงออกผ่านการคิดเชิงนวัตกรรม การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม และการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อการรับรู้ของครูทุกคนโดยไม่คำนึงถึงพื้นฐานทางวิชาการหรือประสบการณ์การทำงาน เพราะพฤติกรรมและท่าทีของผู้บริหารเป็นสิ่งที่ครูสัมผัสได้โดยตรงในกระบวนการทำงานประจำวันและการร่วมมือภายในโรงเรียน

นอกจากนี้ การบริหารงานสถานศึกษาในปัจจุบันมีลักษณะของความโปร่งใสและการสื่อสารที่ทั่วถึงมากขึ้น ผู้บริหารส่วนใหญ่มักจะใช้วิธีการสื่อสารที่หลากหลาย มีการประชุมร่วม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจเชิงนโยบายภายในโรงเรียน กระบวนการเหล่านี้ทำให้ครูทุกคนไม่ว่าจะมีวุฒิการศึกษาใดหรือมีประสบการณ์การทำงานมากน้อยเพียงใดต่างก็ได้รับข้อมูลและประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกัน และสามารถรับรู้ได้ถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารอย่างเสมอภาคขณะเดียวกันปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนเองก็มีผลอย่างสำคัญ โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มักจะปลูกฝังวัฒนธรรมการทำงานที่ให้ความสำคัญกับความร่วมมือ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน และการพัฒนาทักษะของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูรุ่นใหม่กับครูที่มีประสบการณ์ เพื่อสร้างความสมดุลทางความคิดและทักษะ ดังนั้นไม่ว่าครูจะเพิ่งเริ่มต้นวิชาชีพหรือมีประสบการณ์ยาวนาน ทุกคนต่างก็ทำงานภายใต้บรรยากาศและค่านิยมขององค์การที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ การยอมรับในความแตกต่าง และการร่วมแรงร่วมใจ ผลลัพธ์คือความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารจึงไม่แตกต่างกัน อีกประการหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ก็คือ เป็นเพราะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่หน่วยงานต้นสังกัดให้ความสำคัญอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษามักได้รับการอบรม การพัฒนาศักยภาพ และการส่งเสริมให้ใช้แนวคิดเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีทักษะและสมรรถนะในการนำทีมงานและพัฒนาสถานศึกษาในทิศทางที่ชัดเจน อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดแนวคิดสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานที่มีมาตรฐานและการแสดงออกที่เป็นรูปธรรมนี้จึงทำให้ครูทุกกลุ่มไม่ว่าจะมีคุณสมบัติหรือประสบการณ์ต่างกัน ต่างก็รับรู้ไปในทิศทางเดียวกันว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับสูง ขณะที่การทำงานในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างใกล้ชิด การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้ครูทุกคนทำงานอย่างสร้างสรรค์ย่อมส่งผลกระทบต่อครูทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงไม่ว่าครูคนนั้นจะมีพื้นฐานการศึกษาสูงหรือไม่ หรือมีประสบการณ์สั้นหรือยาว พวกเขาก็สามารถรับรู้และประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารได้ในระดับที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากพฤติกรรมกรรมการบริหารเป็นสิ่งที่ทุกคนได้เผชิญร่วมกันในชีวิตการทำงานประจำวัน อีกทั้งผู้บริหารยังมีบทบาทในการเชื่อมโยงครูทุกช่วงวัยเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่แน่นแฟ้นและทำให้โรงเรียนสามารถก้าวไปสู่การพัฒนาที่มั่นคง

และยั่งยืนเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเป็นลักษณะเฉพาะที่โดดเด่นและมีอิทธิพลอย่างมากต่อครูทุกคนในสถานศึกษา โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของครู เพราะสิ่งที่ครูทุกคนรับรู้คือบรรยากาศการทำงาน ความเป็นธรรม ความเสมอภาค และการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม หนึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวได้ผลสอดคล้องกับผลการวิจัยของนักวิชาการ นักการศึกษาก่อนหน้านี้หลายท่านดังนี้ โชติกานต์ แท่นทอง (2567) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันขณะชัย บุญล้อม (2567) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ สุพาพิมพ์ ช่วยสถิตย์ (2566) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพิเศษ กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพิเศษ กรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรพัฒนาทักษะการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ เพื่อถ่ายทอดวิสัยทัศน์ขององค์กรให้ชัดเจน เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน การจัดเวทีประชุม สื่อสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย และการยกตัวอย่างเชิงปฏิบัติ จะช่วยให้บุคลากรทุกคนเข้าใจและนำวิสัยทัศน์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร โดยการยกย่องเชิดชูเกียรติและชื่นชมในผลงานหรือความสำเร็จอย่างจริงใจ โดยไม่เปรียบเทียบกับผู้อื่น เพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตร และทำให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจภายในในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ
3. ผู้บริหารควรมีความยืดหยุ่นในการบริหาร โดยการปรับวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย รวมถึงความแตกต่างของบุคลากรในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่น การใช้สื่อดิจิทัล และการจัดกิจกรรมเสริมจะช่วยตอบสนองต่อความแตกต่างดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้น

4. ผู้บริหารควรเปิดพื้นที่และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรกล้าแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ การจัดเวิร์กช็อป การระดมสมอง และการประชุมเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา

5. ผู้บริหารควรเน้นการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม ด้วยการสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้าง เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง การจัดกิจกรรมสร้างทีม สัมพันธ์และการมอบหมายงานที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกัน จะทำให้ครูและบุคลากรเกิดความสามัคคีและร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

2. ควรศึกษาวิจัยองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

3. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

เอกสารอ้างอิง

กรองทิพย์ นาควิเชตร. (2552). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). ภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ซีคเคสมิเดีย.

จันทราณี สงวนนาม. (2553). ภาวะผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฬารัตน์ นิตินาถกุล. (2546). ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนะชัย บุญล้อม. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เฉลิมชัย หาญกล้า. (2559). การพัฒนาทุนมนุษย์ในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เด่นชัย บำรุงศรี. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

- ณัฐกิตติ์ บุญเก่ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ประยงค์ แก่นลา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุภาพิมพ์ ช่วยสถิตย์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สยมพร สมิตินันท์. (2545). ปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โชติกานต์ แทนทอง. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.